

Inspirerend en eigenwijs

Tracktion heet sinds kort Waveform, waarmee een einde komt aan de Tracktion-reeks, die zeven versies kent. Waveform is echter nog steeds een eigenwijze daw, en hoewel sommige dingen er ‘normaler’ uitzien, heeft het pakket nog steeds aparte trekjes.

door Alex Buurman > alex@interface.nl

De ontwikkelaars bij Tracktion Corporation – de bedrijfsnaam zelf veranderde niet – hebben afscheid genomen van het simplistische, maar prikkelende, oorspronkelijke uiterlijk. Dat gebeurde eigenlijk al in Tracktion 7. Je kunt tegenwoordig kiezen uit verschillende skins, waaronder Dark. Daarmee ziet Waveform er wel veel gelijker uit, maar het onderscheidt zich qua uiterlijk nauwelijks meer van de meeste andere daw's. Ook zijn de ontwikkelaars gewicht voor een min of meer ‘normale’ mixerpagina. Ze noemen het zelf ‘modular mixing’, en dat betekent in dit geval dat je tamelijk vrij bent in wat je in de mixer te zien krijgt. Je kunt, zoals gebruikelijk in andere daws, de afmetingen van de kanalen aanpassen. Handig om een beter overzicht te krijgen. Daarnaast kun je ook de plaats van

- SPECIFICATIES
- onbeperkt aantal sporen
 - 64-bit/192kHz mix-engine
 - ondersteunt au/vst/vst3-plug-ins
 - ondersteunt Mac, Windows, Linux, Raspberry Pi
 - Waveform Basic inclusief Collective synth-sample-player en Master Mix multiband dynamics voor mastering
 - Waveform+ Pack inclusief Collective synth-sample-player, Master Mix multiband dynamics voor mastering en DAW Essentials
 - Waveform Ultimate Pack inclusief Collective synth-sampleplayer, Master Mix multiband dynamics voor mastering, DAW Essentials en Biotek

de meters veranderen, en outputtoekenning en plug-ins verbergen of juist laten zien. Bovenin de mixer verschijnt desgewenst een balk met daarin de meters van alle kanalen. Je kunt aan de hand daarvan ook meteen een kanaal kiezen. Erg handig; je hoeft dan niet te scrollen wanneer je met een groot aantal kanalen in de weer bent.

Loskoppelen

In voorgaande versies van Tracktion kon je alle functies in één venster bestieren, maar nu is er een mixervenster dat los te koppelen is van de andere vensters en eventueel te verslepen is naar een tweede beeldscherm. Ook kun je het ruime propertiesvenster (een geweldige Tracktion-feature; ik kan dat niet genoeg benadrukken) onderin je beeldscherm minimaliseren, zodat Waveform er zelfs uitziet als een gewone daw met een

transportbalk en menu's voor essentiële instellingen onderin het venster. Ook de editor voor mididata opent zich als een los venster wanneer je op een midi-region dubbelklikt. Gelukkig blijft het hierboven genoemde propertiesvenster ook dan contextueel en laat bijvoorbeeld, als je een midinoot in de daar zichtbare piano roll

kiest, zo ongeveer alle relevante informatie en opties zien die bij een midi-event horen. Op het terrein van midi is sowieso het een en ander te beleven. Wanneer je een midi-region hebt geopend en daar een midinoot hebt geselecteerd, vind je in dat onvolprezen propertiesvenster een optie Create Chord. Op basis van de gekozen noot kun je vervolgens

De ‘modulaire’ workflow prikkelt je creativiteit

een akkoord naar wens laten genereren. Je kunt kiezen uit gebruikelijke opties als mineur, majeur, 6, majeur 7, dominant 7, verminderd, halfverminderd en overmatig, sus4 en sus2, power chord en voor de hand liggende combinatie hiervan, zoals mineur 6 en mineur-majeur 7.

Akkoordprogressie

Maar je kunt ook met een lege midiregion beginnen en een akkoordprogressie laten genereren. Alle maten in de region worden dan gevuld met akkoordcombinaties die veel gebruikt worden en je dus tot inspiratie kunnen dienen. Je kunt die combinaties op allerlei manieren bewerken en veranderen. Er worden je daarbij ontzettend veel opties aangeboden, waarbij je zelf een specifieke grondtoonakkoordcombinatie kunt aangeven, of akkoorden en progressies in de notatie van Romeinse cijfers, bijvoorbeeld II-VI: de afstand van het akkoord ten opzichte van de grondtoon, zodat er akkoorden en progressies worden gegenereerd op basis van de vooraf gekozen toonaard. Verander je in dat geval de toonaard, dan verandert de akkoordprogressie vanzelf mee. Mineurakkoorden worden weergegeven als kleine letters, bijvoorbeeld ii-vi.

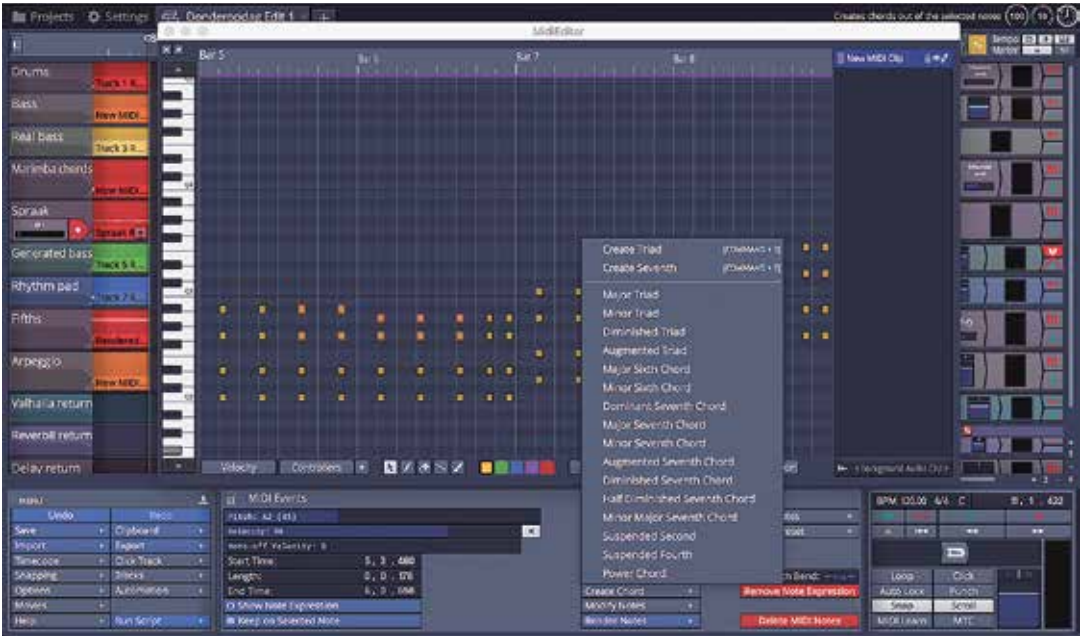
Bij het genereren van die midipartijen kun

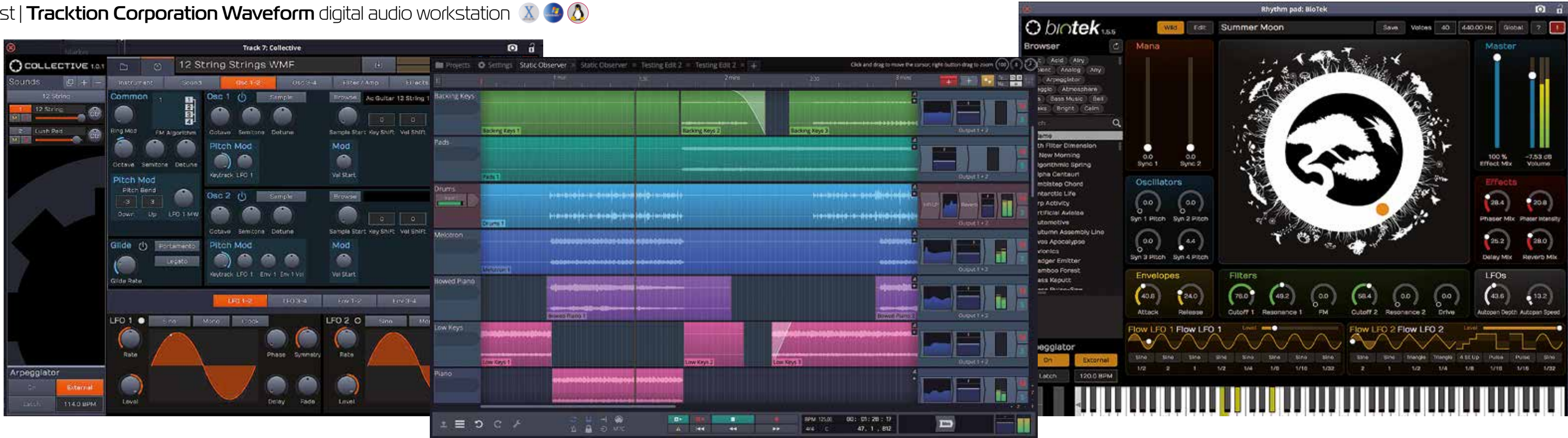
je kiezen uit baspatronen, akkoordpatronen, arpeggio's en melodiepartijen. In dat laatste geval wordt het region gevuld met alle noten die gegeven de akkoorden mogelijk zijn zouden kunnen passen en kun je aanklikken welke noten je wilt gebruiken. Bij bas- en akkoordpartijen kun je kiezen uit ritmische patronen die horen bij bepaalde muziekstijlen, en bij de arpeggio's kun je kiezen uit meerdere op en neer gaande bewegingen en volgordes. Alles wat je hier kiest, kun je onmiddellijk editen, en als je zelf patronen hebt gecreëerd of aangepast, kun je die opslaan en op een later moment als preset gebruiken.

Momentum

T5, oftewel versie 5, was de laatste versie van Tracktion die we bekeken in Interface (nummer 180). Ik was destijds zéér enthousiast over de mogelijkheden, workflow en vooral de klank, maar er ontbraken twee functies die ik dagelijks behoefte: aftellen bij looprecording en handmatige punch-in. In de praktijk betekent dit dat je een loop in elk geval één keer helemaal langs moet laten komen, als je temporeferentie, om pas in de tweede run te kunnen opnemen. Handmatige punch-in: als je voor iedere keer dat je inpikt bij bijvoorbeeld overdubs of reparaties met een zanger eerst een start- en een eindpunt

>>

moet ingeven om vervolgens geautomatiseerd te kunnen inprikken, verlies je veel tijd en vooral momentum. Gelukkig – het zou ook idioot zijn als ze dit niet onder handen hadden genomen – is dit in Waveform geen issue meer.

Een andere reden om destijds wat terughoudend ten opzichte van Tracktion te staan, ondanks de zéér aantrekkelijke prijs en de prikkelende workflow, was het ontbreken van serieuze instrumentplug-ins. Letterlijk raadde ik toen aan om Tracktion alleen te overwegen als je al een verzameling instrumentplug-ins had. Nu zijn alle versies van Waveform (ook

Xtra

- overview
- 3 tutorials door Tracktion
- demo versie

de basisversie van \$ 99,-) voorzien van Collective, een uitstekend klinkende synthesizer met vier oscillators en uitgebreide filtering- en modulatiefuncties inclusief fm, een omvangrijke library én de mogelijkheid om eigen samples als basismateriaal voor je sounds te gebruiken.

Wennen

Het Arrange-venster, waarin je op een op voor de hand liggende manier de audio- en midiregion die je in de tracks gebruikt op een tijdlijn ziet, is gelukkig qua bediening en

toekenning heerlijk eigenwijs gebleven. Rechts zie je als modules (een soort bouwstenen) de plug-ins en filters zitten die aan elk spoor zijn toegekend. Volume, panning en output-meter zie je ook als aparte modules.

Sinds T7 kun je een lfo-modifier op elk van de zichtbare modules gooien en dan vervolgens een parameter van je keuze moduleren op een tempo van je keuze met een golfvorm van je keuze. Voor de hand ligt dan om bijvoorbeeld een filter-, volume- of panningfunctie van de mixer aan te spreken, maar als je 'm op een synthplug-in gooit, kun je alle parameters van die synth met de lfo moduleren. Of de centerfrequentie of bandbreedte van een band van het parametrische filter dat je in gebruik hebt; érg uitdagend.

Niet uniek, maar wel heel flexibel is de mogelijkheid om een layer van effecten in plaats van aan een spoor, aan een enkele region te koppelen. Je gooit gewoon zo'n modulebouwsteen op een region en geeft aan welke functie je daaraan wilt toekennen.

Ik vind deze manier van werken, met filters, effecten en instrumenten als legoblokken, heel plezierig en inspirerend, zij het dat het wel even wennen is.

Enorm

De meest luxe versie van Waveform, Ultimate Pack, bevat Biotek: een synthesizer, waarmee je je producties kunt aankleden met organische sounds en arpeggio's. De klank daarvan is enorm, maar jammer genoeg geldt dat ook wel voor de cpu-honger. Door specifieke, vaak grafische functies uit te zetten, kun je die wat beteugelen, maar het uitroepen in de rechter bovenhoek van het bedieningsvenster van Biotek zit daar niet voor niets.

Werken met filters, effecten en instrumenten als legoblokken is heel inspirerend

Daarmee kun je Biotek tot zwijgen brengen als je alle andere processen hebt weten stil te leggen, maar Biotek in zijn eentje doorgaat.

Die luxe versie, die overigens \$ 200,- kost, en de middenversie Waveform+ Pack (\$150,-) komen inclusief het pakket DAW Essentials, vol effectplug-ins en compressors, limiters, eq's en wat dies meer zij. Deze zijn een zeer welkome aanvulling op het standaardpakket van Waveform. Ze klinken buitengewoon goed en vormen aanzienlijke meerwaarde. De meerbands parametrische eq heeft bijvoorbeeld voor elke band ook een solofunctie. Dat zie je niet vaak. De meegeleverde Reverb8 klinkt en werkt uitstekend, maar de eenheden bij de parameters (density uitgedrukt in Herz, bijvoorbeeld) in de versie die ik had waren nogal verwarrend. Je kunt DAW Essentials ook los kopen, bijvoorbeeld voor gebruik in andere daws. De prijs is dan echter net als Waveform+ Pack \$150,- en hoewel ik denk dat die prijs gezien de kwaliteit op zich niet zo heel gek is, is het een wonderlijke prijsstelling. De twee duurdere versies zijn ook nog voorzien van Melodyne Essentials, waarmee je de toonhoogte van vocals of van wat dan ook kun corrigeren of bewerken.

Superhandig

Het gekke is dat de bediening van destijds Tracktion en nu Waveform niet zo vanzelfsprekend is. Vaak moet je zoeken waar iets

zit, maar heb je gevonden wat je zocht, dan denk je: man, wat is dat handig! Dat geldt voor het al eerder geroemde properties-venster, maar ook voor de slimme hendels aan audioregions en de buitengewoon plezierige en razendsnelle manier om audio te timestretchen. De plug-inbouwstenen rechts van de tracks en de inganginstellingen links kun je laten verschijnen wanneer je de muis naar de rechter- dan wel linkerrand van het scherm verplaatst. Ga je terug naar de regions, dan verdwijnen die weer en gebruik je het scherm optimaal voor bewerkingen in het Arrange-gebied; misschien niet sensationeel, maar wel superhandig.

Ook het bestandsbeheer en de omvangrijke opties als het om voorkeuren gaat, maken duidelijk dat je in Waveform ten opzichte van de 'grote' daw's helemaal niets mist. Integendeel, want de workflow – laten we die maar 'modulair' noemen – prikkelt je creativiteit en is daardoor zeer uitnodigend.

Verslavend

Misschien is het een afwijking van mij, maar de standaard eq in Waveform vind ik nog steeds een van de beter klinkende en lekkerder werkende eq's die ik ken. Ik zou er best een bedrag(je) voor neertellen om die als losse plug-in in een ander daw te kunnen gebruiken. Sowieso klinkt Waveform 'anders'; heel dynamisch en open. Het zou me niet verbazen als de software een afwijkende manier van dsp of wellicht summing toepast

dan in bijvoorbeeld Logic, Cubase en Studio One. Ik vind de klank verslavend...

Waveform is er voor Windows, voor Mac en voor Linux, en draait ook op een Raspberry Pi-machine, wat betekent dat je deze daw ook kunt gebruiken op een systeem van een paar tientjes.

Conclusie

Waveform ziet er nu dus weliswaar uit als een normaal systeem, maar is in het landschap nog steeds een buitenbeentje. De ontwikkelaars zijn overduidelijke eigenwijze mensen met een heel specifieke visie. Qua toetsencombinaties bijvoorbeeld lappen ze de Mac-conventies gewoon aan hun laars. Tegelijkertijd is duidelijk dat ze concessies hebben gedaan (of hebben moeten doen) aan het marketingaspect. Daardoor hinken ze af en toe op meerdere gedachten, en dat is in sommige functies te zien. Toch kun je Waveform met een gerust hart in gebruik nemen: het zal je aan niets ontbreken en de afwijkende workflow zal je zéér zeker inspireren; pure meerwaarde! ■

HET OORDEEL

+

- inspirerende modulaire opbouw
- uitstekende klank
- sterk verbeterde mixer
- nieuwe compositietools
- nu wel instrumentplug-in meegeleverd

-

- Biotek plug-in erg cpu-hongerig
- vergt wel enige gewenning